

WSZAWICA

Wszawica jest powodowana przez pasożyta zewnętrznego - wesz głowową o długości 2 - 3 mm, która żyje wyłącznie na owłosionej skórze głowy człowieka, żywiąc się jego krwią. Dorosła samiczka składa od 100 do 300 jajeczek, w rytmie 8 -10 dziennie, które przylegają mocno do włosów dzięki substancji klejącej. Z tych jajeczek w ciągu 6 - 10 dni wykluwa się larwa (gnida), która przeradza się w dorosłego pasożyta. W miejscu ukłucia przez wesz powstaje niewielka grudka, której towarzyszy świąd. Wszawica jest chorobą zakaźną. Jej rozpowszechnianiu sprzyjają duże skupiska ludzkie. Zakażenie wszawicą następuje bezpośrednio przez kontakt z włosami osoby chorej (przytulanie się, stykanie się głowami) lub pośrednio poprzez używanie wspólnych przyrządów do pielęgnacji włosów (szczotki, grzebienie), nakryć głowy, ręczników i bielizny pościelowej. Najłatwiej zarazić się wszawicą w dużych skupiskach ludzkich (przedszkola, szkoły, internaty, akademiki, kolonie i obozy organizowane dla dzieci i młodzieży oraz zatłoczone środki komunikacji miejskiej).

OBJAWY WSZAWICY GŁOWOWEJ

Charakterystycznym objawem wszawicy głowowej jest nieprzyjemny i dokuczliwy świąd spowodowany ukłuciem wszy i wprowadzeniem przez nią toksyny, pojawieniem się grudek obrzękowych i bąbli pokrzywkowych. Uporczywe drapanie powoduje powstanie tzw. przeczosów i otarć naskórka. W miejscu, gdzie wkluła się wesz sący się płyn surowiczy, który skleja włosy. Brak dbałości o higienę może doprowadzić do wtórnych zakażeń bakteryjnych i powstania zliszajowacenia. Nie leczona wszawica prowadzi do odczynowego powiększenia węzłów chłonnych karkowych, zmian wypryskowych na szyi i karku oraz rumienia skóry na karku

PROFILAKTYKA WSZAWICY

Aby uniknąć zarażenia wszawicą, zaleca się, aby:

- Profilaktyczna kontrola włosów dzieci stała się nawykiem rodziców, zwłaszcza, jeżeli w szkole lub przedszkolu panuje wszawica. Istnieje duże prawdopodobieństwo zarażenia!
- Nie korzystać ze wspólnych rzeczy osobistego użytku, takich jak: grzebień lub szczotka, gumki do włosów, ręczniki, czapki, szaliki i inne ubrania.
- Unikać bezpośredniego kontaktu głowami (włosami) z innymi ludźmi. Zasada ta dotyczy przede wszystkim dzieci. Nie ma skutecznych metod zapobiegających zakażeniu się wszawicą.

ZWALCZANIE WSZAWICY

Jeśli rodzic po skontrolowaniu włosów i głowy dziecka podejrzewa wszawicę, powinien jak najprędzej rozpocząć właściwe leczenie. Preparaty zwalczające wszy dostępne są w każdej aptece bez recepty. Bielizna osobista i pościelowa powinny zostać wyprane w gorącej wodzie (min. 60°C) oraz wyprasowane gorącym żelazkiem. Należy pamiętać o skontrolowaniu stanu skóry głowy i włosów członków rodziny, ponieważ może się okazać, iż leczeniem trzeba objąć wszystkich domowników. Rodzice powinni rozważyć decyzję pozostawienia dziecka przez kilka dni w domu w celu uniknięcia dalszego szerzenia się zakażenia.

Wszawica zaliczana jest do grupy inwazji pasożytami zewnętrznymi i nie znajduje się w wykazie chorób zakaźnych stanowiącym załącznik do obowiązującej ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. nr 234, poz. 1570 z późn. zm.). Tym samym, przypadki wszawicy nie są objęte zakresem działania organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej i brak jest podstaw do wydania decyzji administracyjnej nakazującej dziecku z wszawicą wstrzymanie się od uczęszczania do placówki oświatowej lub w trybie określonym ustawą. Decyzja o pozostaniu dziecka w domu do czasu usunięcia wszy nie wymaga interwencji organów władzy publicznej w trybie przewidzianym przepisami rangi ustawowej, lecz znajduje się całkowicie w gestii jego rodziców lub opiekunów. Zaleca się, aby działania higieniczne przeciw wszawicy były podjęte przez rodziców lub opiekunów niezwłocznie, a czas nieobecności dziecka w placówce był możliwie najkrótszy. Nie zmienia to faktu, że wszawica jest istotnym problemem natury higienicznej, a w pewnych przypadkach może być sygnałem zaniedbań opiekuńczych w stosunku do dziecka. W tych przypadkach ciężar zwalczania wszawicy leży w zakresie instytucji opiekuńczo - wychowawczych i pomocy społecznej. O takich przypadkach zawiadamia odpowiednie urzędy dyrektor lub nauczyciel - wychowawca.

PRZEPROWADZAJĄC KONTROLĘ CZYSTOŚCI SKÓRY I WŁOSÓW NALEŻY PRZESTRZEGAĆ PEWNYCH ZASAD

- ✓ nie wolno publicznie (w obecności osób trzecich) przeprowadzać kontroli higienicznej,
- ✓ decyzję o terminie sprawdzenia czystości skóry i włosów u dzieci i młodzieży podejmuje pielęgniarka po uprzednim powiadomieniu rodziców lub opiekunów
- ✓ pielęgniarka może podjąć taką decyzję na prośbę rodziców lub wychowawcy - np. z powodu nawracającej wszawicy w danej klasie,
- ✓ o wynikach przeglądu i podjęciu niezwłocznych zabiegów informuje rodziców lub opiekunów dziecka,
- ✓ pielęgniarka ma prawo podać dyrekcji i nauczycielom informację o skali problemu na terenie szkoły, bez ujawniania danych personalnych
- ✓ pielęgniarka może w uzasadnionych przypadkach odmówić dokonania przeglądu (np. w sytuacji konieczności wykonania innych pilnych zadań w danym czasie), powinna jednak wskazać najbliższy możliwy termin lub przeprowadzić instruktaż dla rodziców, jak i kiedy dokonywać u dzieci przeglądów czystości.

Opracowała: Justyna Brzysko
Stanowisko ds. Higieny Dzieci i Młodzieży
PSSE Krasnystaw